

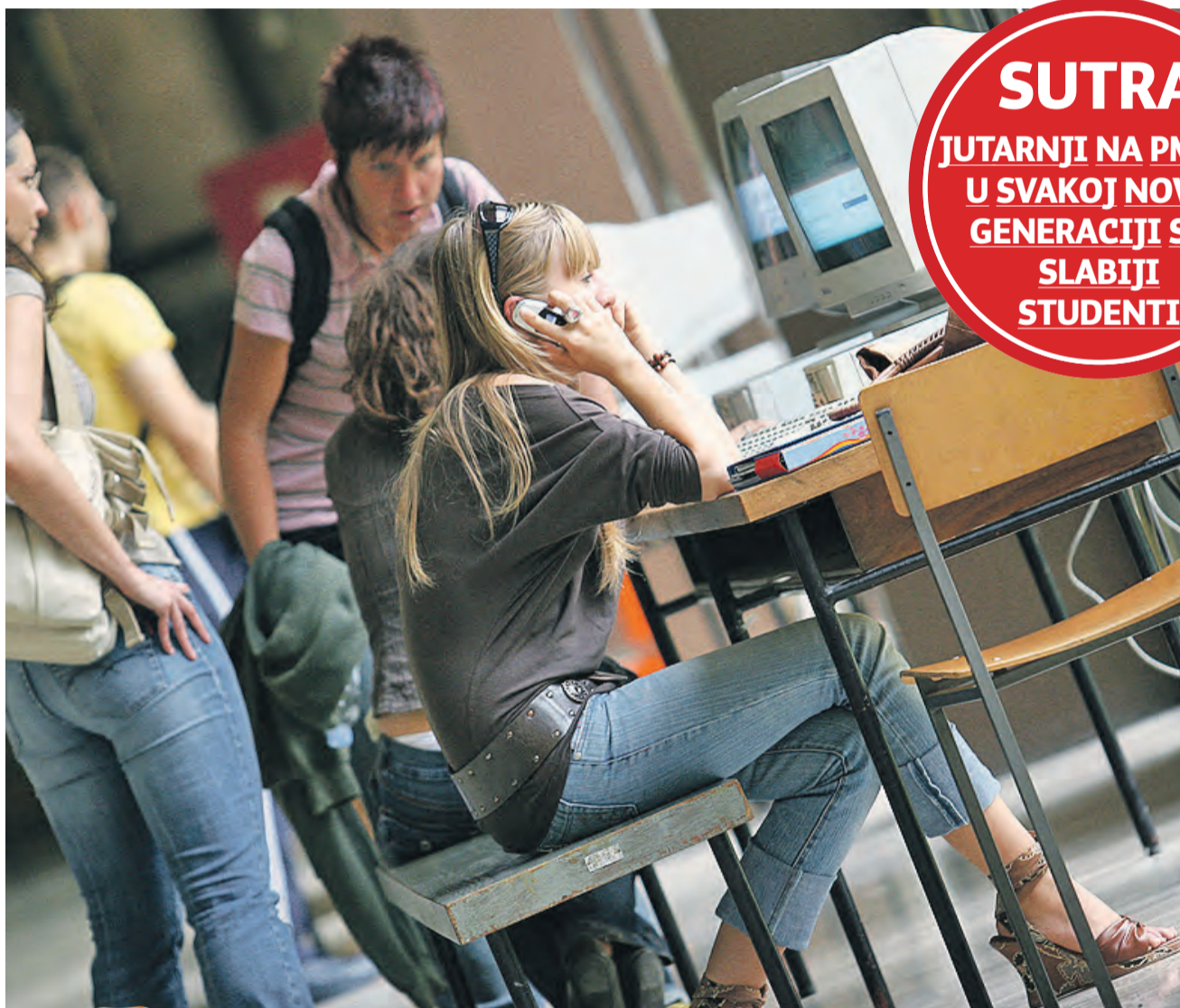
Dossier Jutarnji (2) RAZOTKRIVAMO ZAŠTO GODINA. O KRIZI ZNANJA GOVORE PROFES

U ŠOKU SMO!

Napisali iste eseje u Zagrebu i Splitu jer sve uče napamet

● **Intelektualna elita nestaje** Ovaj sustav pretvara fakultete u lošu kopiju srednje škole, kažu profesori

● **Srozani kriteriji** Donedavno je trebalo pročitati tri knjige, a sada im je obavezan jedan priručnik

**SUTRA
JUTARNJI NA PMF-u:
U SVAKOJ NOVOJ
GENERACIJI SVE
SLABIJI
STUDENTI**

Profesori s Filozofskog fakulteta analiziraju što je dovelo do alarmantnog pada znanja studenta

● ZAGREB

Ne učinimo li pod hitno nešto s našim školstvom Hrvatskoj se za 15 do 20 godina može dogoditi da u potpunosti ostane bez intelektualne elite, dramatičan je apel dijela profesora sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta.

Oni već godinama primjećuju da je među mladima koji izlaze iz srednje škole pala razina znanja i motiviranosti. Nove su generacije, žale se profesori, potpuno nepripremljene za studiranje, oni žele sve instant, na brzinu, slabo čitaju, manje su aktivni na predavanjima, ne vode bilješke jer ionako će sve naći na internetu.

Bolonja u Berlinu

Šlag na tortu je, tvrde naši sugovornici, Bolonjski proces koji je na brojnim fakultetima implementiran otrlje pa je studij pretvoren u "lošu kopiju srednje škole".

- Dovedeni smo do ruba očajja. Naš je program sada malo proširen gimnazijski. Teoretski vama danas sa studija književnosti može izaći student koji je pročitao samo jedno djelo Ranka Marinkovića ili Miroslava Krležje jer ga više od toga ne smijete opteretiti. Zamislite više nikome ne smijem dati da pročita Krležje Zastave jer one imaju oko 1500 stranica! - ogorčen je prof. dr. Krešimir Nemeć s Odjeka za kroatistiku. Na fakultetu radi više od 30 godina. Tužan je, kaže, jer svaki dan gleda kako se sve urušava, a ništa ne može poduzeti.

- Bolonja je kod nas postala mantra. Ako kažete nešto protiv nje, odmah ste neprijatelj. Ovih sam dana bio u Berlinu. I tamo su uveli Bolonju, no oni to rade potpuno drugačije. Njihovi studenti itekako studiraju. Naravno da i kod nas ima onih koji rade više od onoga što je propisano. No, ja sad govorim o općem prosjeku, a on se u odnosu na prijašnje godine znatno srozao - tvrdi prof. Nemeć. Iskreno priznaje kako ga je strah i pomisliti što će polovično obrazovani studenti književnosti kada dođu u razred moći naučiti svoje učenike i kakve će tek generacije u budućnosti dolaziti na fakultete.

Čitaju samo sažetke

- Već sada ima onih koji upišu književnost, a čitali bi samo sažetke djela na različitim portalima - zgraža se.

Njegov kolega s Odjeka za povijest, prof. dr. Neven Budak, svojedobno dekan Filozofskog fakulteta ove je pak godine, priča nam, ostao šokiran kada je ispravljajući ispit studentima 1. godine

Prof. Nemeć:
Više nikome ne smijem dati 'Krležje Zastave' jer su preopsežne

Prof. Cifrić:
U školama se sve svelo na testove, nije ni čudo da djeca samo bubaju

uočio kako pojedini dijelovi eseja nalikuju kao jaje jajetu.

- To me je jako iznenadilo. Gotovo polovica studenata u esejima je ponavljala rečenice koje su doslovce nabubali iz udžbenika, ponekad bez ikakvog ramišljanja jer su ih koristili u sasvim pogrešnom kontekstu - kazao je Budak. Dodao je kako ga je to jako zateklo jer se njegov ispit već šest godina sastoji od eseja, a do sada takvih slučajeva nije imao.

Nisam katastrofičar

- Nisam katastrofičar, ustalom još je Platon tvrdio da su đaci sve lošiji. Ali da naš sustav potiče štrebanje to se sada jasno vidim. Sustav nam je u velikoj krizi - kazao je Budak. Najvećim problemom smatra to što sustav proizvodi mlade ljude koji su u stanju nekritički usvajati informacije.

Identične rečenice nabubane iz udžbenika u esejima za oko su zapele i Budakovom kolegi s odsjeka Trpimiru Vedrišu. Vedriš je viši asistent, a predaje u Zagrebu i Splitu.

- Pregledavajući eseje na temu hrvatske srednjovjekovne povijesti primijetio sam da studenti često ponavljaju iste formulacije. Prvo sam mislio da su prepisivali, a onda sam zaključio da je to bilo nemoguće. Kada je u novinama izašla priča iz Zadra, pomislio sam identičan se slučaj dogodio na mojim esejima - kazao je Vedriš. Istaknuo je kako nove generacije imaju jako sužen fond riječi kojima brataju, što nije čudno kada sve uče na pamet.

- Kada sam ja studirao, a to nije bilo tako davno, za ispit iz hrvatske povijesti srednjega vijeka trebalo je pročitati tri knjige, a sada samo jedan priručnik - rekao je Vedriš. Prof. dr. Ivan Cifrić s Odsjeka za sociologiju pro-

Drugo mišljenje Profesor Stipe Botica, Odsjek za kroatistiku

Prije su svi bili isti, a sada se dijele na genijalce i one nezainteresirane

- Ne bih rekao daje sve otišlo do vruga. Ono što sam ja primijetio jest to daje među studentima došlo do velikog raslojavanja. Prije su svi, osim nekolicine koji su stršali, bili koliko-toliko podjednaki. Imali smo, rekao bih, jednu uravnilovku. Danasvi

imate skupinu studenata koji su jako motivirani za učenje. Puno su sposobniji od generacija prije 10 godina. Univerzalni su, osposobljeni nizom vještina i znanja koje generacije prije njih nisu imale. Nasuprot njima imate skupinu studenta koji su potpuno nezainteresirani, ne samo za studij, već za sve oko sebe - govori Stipe Botica, s Kat-

edre za hrvatsku usmenu književnost Odsjeka za kroatistiku. I on je svojedobno bio dekan. Predaje više od 30 godina. - Možda smo za takav odnos dijela studenata prema radu krivi i mi sami jer im se nisamo prilagodili. Nastava je ostala u svome mjestu, a maladi vole dinamične promjene - rekao je Botica. *

Prof. Botica tvrdi da je došlo do raslojavanja

JE OVA GENERACIJA NAJSLABIJA U ŠEST TORI I BRUCOŠI S FILOZOFSKOG FAKSA

Prof. Budak:
Naš obrazovni sustav potiče štrebanje, to se sada jasno vidi

Prof. Čulig:
Ovaj negativni fenomen pod hitno bi trebalo istražiti

blem vidi u koncepciji srednje škole koja mladima više ne daje onu širinu koju traže sveučilišta.

Što možemo izguglati?

- U školama se sve svelo na testiranje, pa nije ni čudo da djeca bubaju napamet gole činjenice. Vi danas studentima ne možete dati da pročitaju malo dulji tekst. Nova generacija naučila je da im se sve servira. Oni traže neku rečenicu, ideju i točka. Nisu to nikakva znanja. Samo pitaju mogu li što izguglati - kazao je Cifrić i dodaje: Umjesto nekadašnjih 15, danas studenti moraju pročitati najviše dvije knjige. Naravno da uvijek ima nekolicina studenata koji žele više, no kada se nađu u takvoj grupi i oni se utope - kaže Cifrić. Dodaje kako ga je strah da u budućnosti više nećemo moći reproducirati nacionalnu inteligenciju.

- Imat ćemo samo one koji barataju tehničkim znanjima, a i ti će otići van - rekao je. Njegov kolega s odsjeka prof. dr. Benjamin Čulig iskreno priznaje kako ga je analiza koju su napravili na FER-u, a koja je pokazala da je ovogodišnja generacija brucoša najgora u šest godina, jako zapanjila.

- Isto je i na mom kolegiju. Prolaznost je na ispitu iz statistike na zimskome semestru ove godine bila 10 posto niža nego prijašnjih godina - kaže Čulig koji smatra da je to vrlo zabrinjavajući fenomen čije uzroke pod hitno treba istražiti.

- Dio studenata ne dolazi redovito na predavanja, ne pišu zadaće, kad ima kažem da će izgubiti potpis, ne sekiraju se. Neki ne žele komunicirati, što mi je prestrašno jer sam do sada uvijek sa studentima uspostavljao dobar kontakt - kaže Čulig.

• Ivana Kalogjera-Brkić

Studenti priznaju Našim reporterima otkrivaju u čemu je problem:

Dino Medvidović i Goran Vladika studenti su druge godine FER-a: Moramo naučiti razmišljati i učiti s razumijevanjem

Povratak prijemnih je jedino rješenje?

Studenti najčešće za ovakvo katastrofalno stanje u školstvu krive uvođenje Bolonjskog procesa 2005., a ni državna matura, čini se, nije ništa bolje prošla u ocjeni javnosti. Dok se u Sloveniji reforma pripremala i postepeno uvodila šest godina, kod nas je ona uvedena u nekoliko mjeseci. Kritičari kažu da je takva reforma sveučilišta pretvorila u srednje škole, gdje je važnije biti svaki dan na predavanju, nego nešto naučiti. Problem su i prvostupnici, koji se većinom svi odlučuju za nastavak školovanja na diplomskom studiju. Kod državne mature, pak, kritizira se način provođenja kao i količina gradiva koju obuhvaća. Državna matura omogućuje svima kojito žele i prođu testove da se upišu na fakultet. Neki kažu da je to degradacija sveučilišta i da ponovno treba uvesti prijemne ispite. • G. P.

Naša copy paste generacija oglupjela je zbog Googlea

● **Zločin i kazna** Napisao je esej a da nije pročitao knjigu, sve je našao na Wikipediji i bez problema položio

U srednjim školama ne učimo s razumijevanjem i to je glavni krivac za loše rezultate, kažu studenti

• ZAGREB

- Znaite onu poslovicu "Google makes you stupid"? E, pa čini mi se da nas je Google sve oglupio. Mi smo vam "copy paste" generacija! - otvoreno mi priznaje brucoš s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Mislav Tomljanović, koji je ovim riječima najbolje opisao što je uzrok poraznih rezultata istraživanja koje je na Fakultetu elektrotehnike i računarstva pokazalo da su studenti sve manje motivirani za učenje, da ne znaju kritički razmišljati, da na fakultet dolaze bez predznanja iz srednje škole i da zbog toga imaju sve lošije ocjene.

Mislav je inteligentan mladić, ali kao i njegovi vršnjaci živi ubrzano i pri-

znaje da pripada generaciji "prepisivača". Ima 19 godina i studira psihologiju. Alternativac je, kao i većina njegovih kolega na studiju.

I elita je sve lošija

Dok razgovara sa mnom ne zamuckuje, a vokabular mu je bogat. Međutim, ne da mu se previše čitati knjige ni učiti. O svemu se informira preko internet. Tako je položio i državnu maturu, napisavši esej o "Zločinu i kazni", a da knjigu nije ni vidio, a kadmoli pročitao!

- Ne znam koji su bili njihovi kriteriji i nije mi jasno kako sam prošao, ali očito je ta državna matura prela-

Prepisivač:
Ne znam koji su bili kriteriji na maturi kada se bez čitanja može položiti

Brucoš Niko s FER-a smatra da je krivac matura i Bolognja

na i trebalo bi je pooštriti, ili ponovno uvesti prijemne ispite, inače će se na fakultete upisivati bilo tko, bez stvarnog znanja. "Zločin i kaznu" nisam pročitao već sam na Wikipediji pronašao informacije o fabuli, glavnim likovima te kako završava knjiga i - napisao esej - priznaje mi Mislav, koji je završio IV. gimnaziju u Zagrebu i kaže da je to elitna škola, ali da su i tamo generacije sve lošije i lošije.

Mislav, kao ni većina njegovih vršnjaka, ne zna kriti-

Mislav Tomljanović, student je psihologije, ali ne voli čitati

čki razmišljati.

- Sigurno je glavni problem što studenti ne uče s razumijevanjem, nego samo štrebanju. Ja sam išao u MIOC pa donekle imam znanje, ali oni koji su došli iz nekih drugih škola zapinju na matematici i fizici. Moramo naučiti ra-

Vladimir:
Mora ponovno upisati prvi semestar jer je došao iz Klasične

zmišljati i učiti s razumijevanjem - kaže mi Goran Vladika, student 2. godine FER-a.

Matura je prelagana

Njegov kolega, Dino Medvidović, smatra da je glavni razlog neuspjeha kombinacija sve težih ispita i neučenja.

Za ovako porazne rezultate, 19-godišnji brucoš iz Zadra, Niko, pak, krivi uvođenje državne mature i Bolonje.

- Bolonja nije skupljanje znanja, već bodova. Može netko biti genijalac, ali ako ne dođe na predavanje, neće dobiti ni ECTS bodove. Kada je o državnoj maturi riječ, ona je prelagana pa se upisuju mnogi. Kod nas je 60 posto studenata palo prvu godinu jer nisu položili matematiku 1 i s time imamo najgori prosjek u povijesti. To je svojevrsno čišćenje onih koji nisu ni trebali biti upisani - smatra mladi Zadrinanin.

Zbog matematike je Vladimir morao ponovno upisati prvi semestar. On smatra da je to zbog toga što je došao iz Klasične gimnazije, gdje nisu dovoljno učili matematicu.

• Goran Penić